

Landstingsstyrelsens protokoll

Sammanträdet den 9 november 2000

§ 161–176

Beslutande

Toivo Hofslagare (s), ordförande
Göran Hedberg (ns), ersättare
Yvonne Stålnacke (s), vice ordförande
Harry Nyström (v)
Maria Salmgren (m)
Rune Grankvist (s)
Margareta Henricsson (ns)
Ronny Liljeholm (s), ersättare

Hans Rolfs (s)
Lars Wikström (kd)
Bengt Ek (s), ersättare
Ulla V Holmström (s), ersättare
Doris Sevä-Messner (ns)
Disa Ådemo (s)
Stefan Tornberg (c)

Ersättare och tjänstemän

Els Jakobsson (fp), ersättare
Anna-Stina Nordmark-Nilsson, landstingsdirektör
Göran Wallo, ekonomidirektör
Jan-Erik Andersson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Kurt-Åke Hammarstedt, informationsdirektör
Carola Fransson, redovisningschef

Anne Öhman, avdelningschef
Åsa Sjöström, avdelningschef
Gunnar Persson, intern konsult
Bo Westerlund, bitr projektledare
Monica Nordlund, informationssekreterare
Lars Tyskling, presschef

Gunder Berg
Sekreterare

Justerat den 14/11 2000

Justerat den 13/11 2000

Toivo Hofslagare, ordförande

Lars Wikström, justerare

Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på landstingets officiella anslagstavla den 16/11 2000. Överklagandetiden utgår den 7/12 2000.

Carina Lundberg

NORRBOTTENS LÄNS LANDSTING

Val av protokolljusterare	3
Slutlig föredragningslista	3
Närvarorätt	3
För kännedom	3
Landstingsdirektörens rapport	3
Motion 8/00 om omprövning av beslutet om kvinnosjukvården	8
Överenskommelse med staten om bidrag för omstruktureringskostnader	10
Landstingsplan 2001 (LP 2001)	11
LP 2001: Organisation och process	12
LP 2001: Vision	12
LP 2001: De fyra perspektiven	13
LP 2001: Hälsa- och sjukvård	13
LP 2001: Tandvård	14
LP 2001: Regional utveckling	15
LP 2001: Övrigt	15
LP 2001: Landstingets ekonomi	16
Yttrande över Demokratiutredningens betänkande	23
Annonser om landstingsfullmäktiges sammanträden 2001	27
Landstingsfullmäktiges sammanträdes- och utbildningsdagar 2001	27
Landstingsstyrelsens sammanträdesdagar 2001	28
Styrning, ledning och organisation av landstingets operativa verksamhet	29
Avtal med Luleå tekniska universitet om övertagande av verksamheten	
Doctum	34
Prövning av investering i utrustning vid Örnässets vårdcentral	34
Landstingsstyrelsens rapport	35
Bilaga	44

§ 161

Val av protokolljusterare

Lars Wikström (kd) utses till att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 162

Slutlig föredragningslista

Utsänd preliminär föredragningslista fastställs med den ändringen att ärendet ”Anbud på driften av Vittangi vårdcentral” utgår.

§ 163

Närvarorätt

Beslutas att hela dagens sammanträde ska vara offentligt.

§ 164

För kännedom

Delegationsbeslut m m enligt bilaga.

§ 165

Landstingsdirektörens rapport

Dnr 17-00

Landstingsdirektören lämnar följande rapport:

Svaren på Direktiv 2001

I förslaget till Landstingsplan 2001 har de svar som bedömts relevanta för fullmäktigenivån behandlats. Övriga svar har sammanställts och tanken är att de ska hanteras i landstingsstyrelsens plan för 2001 för direkt avgörande eller för vidarebefordran till den nya driftorganisationen.

Medel för rehabiliterings- och behandlingsinsatser år 2001

Staten och landstingen/regionerna har träffat en överenskommelse om ersättningar till hälso- och sjukvården år 2001. Landstingsförbundets styrelse godkände överenskommelsen den 6 oktober och regeringen den 12 oktober.

För Norrbottens del innebär överenskommelse att samma ersättning som i år (24,09 mkr) utgår för att stärka patientens ställning m m. Dessutom utgår oförändrat 8 mkr för rehabiliterings- och behandlingsinsatser.

Sistnämnda medel ska stimulera gränsöverskridande samverkan i syfte att sänka ohälsotalet. En viktig förutsättning för detta är t ex kunskap om de faktorer som genererar ohälsa samt att resurser skapas för bedömning av mer komplexa sjukdomstillstånd i syfte att utveckla rehabiliteringen och därmed minska och förkorta sjukskrivningarna.

Muskuloskeletala sjukdomar svarar för drygt 50 procent av dagens sjukskrivningar. Den övervägande delen består av smärta i rygg och nacke. Endast fem procent av patienterna har en väldefinierad skada som går att exempelvis operera. Resten av patienterna, 95 procent, har problem för vilka ingen entydig åtgärd eller behandling finns att tillgå och där även existensiella och psykiska faktorer ingår i sjukdomsbilden. Rehabilitering av patienter sådan problematik är komplicerad. Forskning indikerar dock att sjukskrivning, som riskerar att passivisera patienten, bör undvikas.

Parterna är överens om att rehabilitering av sådana patientgrupper ska ägnas ökad uppmärksamhet. Insatserna ska därför till övervägande delen riktas mot:

- Kvalificerade medicinska utredningar som omfattar bedömning av funktionsnedsättning och de psykologiska och sociala konsekvenserna av skadan/sjukdomen samt bedömning av rehabiliteringspotential, arbetsförmåga och möjlighet till fortsatta yrkesinriktade åtgärder.
- Försäkringsmedicinsk utbildning/fortbildning inom läkarkåren, i första hand för vissa diagnosgrupper, t ex ryggont och stressjukdomar.
- Utveckling av medicinska utrednings- och behandlingsmetoder.

Pengarna ska i likhet med tidigare år fördelas i samråd med försäkringskassan. Både landstinget och försäkringskassans styrelse ska godkänna ett avtal om principer för fördelning av pengarna.

ALLFA-projektet

Det s k ALLFA-projektet (Amf-nLL-Förebyggande-Arbetsskador) har initierats av Landstingsförbundet och Arbetsmarknadsförsäkringar AB. Norrbottens läns landsting utsågs till pilotlandsting eftersom vi låg högt i landet vad gäller olycksfall och tillbud.

Projektet har som syfte att sänka antalet arbetsskador och arbetssjukdomar i de två försöksförvaltningar som utsågs. Metoden är att i förebyggande syfte arbeta fram åtgärdsprogram med direkta och långsiktiga åtgärder mot arbetsskador och arbetssjukdomar.

Kostnader

Arbetsmarknadsförsäkringar AB har svarat för projektets kostnader, exklusive landstingets ordinarie personalkostnader. Möjlighet har funnits till finansiering från AMF för konkreta åtgärder för att minska/förebygga riskerna för tillbud och olycksfall.

Utbildning

Projektet startades med en inledande konferens arrangerad av ledningsgruppen för projektet. Utbildningen gjordes för nyckelpersoner från de två försöksförvaltningarna Gällivare och Kalix.

Utbildning för personal från de båda förvaltningarna har dessutom ordnats vid tre tillfällen. Ett speciellt dataprogram har utvecklats för att spåra arbetsskador.

Gällivare

I Gällivare har projektet varit inriktat mot att göra en incident/avvikelse-rapportering inom en enhet. Projektgruppen och de olika arbetsgrupperna har arbetat strukturerat och målinriktat med att hitta åtgärder för att rätta till riskerna i arbetsmiljön. Effekten är att arbetsmiljön blivit bättre. Personalen upplever en högre delaktighet och medvetenhet. Man kan också se att kunskapen om arbetsmiljöfrågor förbättrats och att alla har ett arbetsmiljötänkande i det dagliga arbetet.

AMF har finansierat utbildning för läkarsekreterare i stresshantering samt inköp av höj- och sänkbara behandlingsbord och behandlingsstolar m m.

Kalix

Kalixförvaltningen har inventerat risker med hjälp av befintlig statistik och tillbudsrapportering. Fyra riskområden har identifierats: Läkarsekreterarnas arbetsmiljö, blodsmittetillbud, omvårdnadsenhetens arbetsmiljö samt halkolycksfall. AMF har haft särskilt intresse för de två första områdena och därför finansierat insatser.

I början av 2000 genomfördes stressutbildning för läkarsekreterare. Utbildningen var mycket positiv.

Inom området blodsmitta kommer AMF att producera en videofilm tillsammans med Kalixförvaltningen. Den ska handla om hur blodsmittetillbud kan förebyggas och vad som sker när ett tillbud har inträffat. Videon kommer att spridas i hela landet och ska kunna användas vid bl a utbildningar och arbetsplatsträffar. Som ett komplement till videon tar AMF också fram ett multimediamaterial. Videofilmen och multimedieproduktionen beräknas vara färdiga under hösten 2001.

Kultur

Landstingsförbundets kulturkonferens i Norrbotten

Landstingsförbundets nationella kulturkonferens är en viktig mötesplats inom den regionala kultursektorn i Sverige. Konferensen genomfördes i år i Piteå. Cirka 100 representanter för landets landsting, kulturrådet samt andra rikstäckande organisationer deltog. Information och föreläsningar kring gemensamma kulturfrågor, t ex filmpoolernas utveckling och kulturens bety-

delse för regional utveckling, gavs. Deltagarna bjöds på norrbottnisk kultur, musik, sång m m samt studiebesök på Musikhögskolan i Piteå och Gammelstads kyrkby.

Uppföljning av kulturinstitutionerna 1999

Samtliga kulturinstitutioner bedriver utåtriktad verksamhet i stora delar av länet. Verksamheterna har visat positiva resultat bl a i form av ökad publik och ökat antal deltagare, föreställningar, konserter och projekt. Inom filmens område befinner sig Filmpoolens verksamhet i ett mycket expansivt skede.

Att bedöma kvalitet och konstnärliga nivåer är mycket komplicerat. Kulturinstitutionerna framhåller hög professionell nivå, kvalitet och god service som viktiga parametrar. Samhällets utveckling med allt mindre resurser och samtidigt en högre konkurrens har också påverkat institutionerna. De måste därför kontinuerligt beakta omvärldens förväntningar och krav när det gäller utbud, service, prissättning etc.

Uppföljningen har grundats på fastställda kriterier för kulturinstitutionerna:

- Barn och ungdom: Samtliga verksamheter har satsat aktivt på barn och ungdom. Hur måttet ”50 procent” ska definieras är dock otydligt, och bör därför förtydligas.
- Självfinansieringsgrad: Självfinansieringsgraden ska vara minst 20 procent, vilket de flesta institutionerna har klarat av.
- Regional verksamhet: Regionala aktivitetsnivån och spridningen varierar mellan de olika verksamheterna, men i ett helhetsperspektiv täcker kulturinstitutionerna tillsammans en betydande andel av regionen med sitt utbud.
- Övriga aktörer: Landstinget satsar 27 procent i verksamheterna medan övriga resurser tillförs på andra sätt. Det innebär att även andra aktörer än landstinget har inflytande över institutionernas verksamhet.
- Resurser till Barents: En allmän synpunkt från de olika verksamheterna är att det nationella och internationella perspektivet är viktigt för verksamheternas utveckling och att kriteriet därför borde utvecklas i framtiden.

Landstingets uppgift i uppföljningsarbetet blir att bedöma verksamheterna i ett helhetsperspektiv, där bedömning av hur institutionerna kompletterar den regionala verksamheten är särskilt viktig.

Institutionerna ska i dialog med kultur- och utbildningsförvaltningen senast 31 december 2000 redovisa en plan för uppföljning av sin verksamhet.

Rapporten Uppföljning av kulturinstitutionerna 1999 finns i sin helhet på förvaltningens hemsida, www.nll.se/kulturochutbildning/rapporter.

Kulturkonsumtionsutredning

Kultur- och utbildningsnämnden har beslutat medfinansiera en utredning som ska spegla norrbottningarnas val och mängd av kulturella upplevelser, visa på den kulturella konsumtionen fördelat på geografiska områden samt kommunala skillnader och likheter. Utredningen omfattar också en kartläggning över hur norrbottningen använder och önskar använda det kulturutbud som finns idag bl a med stöd av Norrbottens läns landsting.

Utredningen kommer att genomföras i ett samarbete mellan landstinget, Kommunförbundet Norrbotten, Länsarbetsnämnden och Länsstyrelsen. Samtliga kommuner i Norrbotten är involverade i undersökningen.

Litteraturkonsulent

Bengt Pohjanen, Överkalix, har utsetts till litteraturkonsulent i två år.

Uppdragets syfte är att stärka litteraturens ställning i länet och att prioritera barn och ungdom, främst genom särskilda insatser inom området barnlitteratur och författarsamverkan.

Barents Litteratur Centrum

Barents Litteratur Centrum (BLC) i Överkalix ges i budgetpropositionen ett fast årligt verksamhetsbidrag på 500 000 kr från år 2001. Överkalix kommun bidrar med 100 000 kr och Västerbottens läns landsting med 200 000 kr.

BLC, med sambandscentral i Överkalix och ett nätverk med filialer i Barentsregionen, ska stärka den nordliga identiteten, förbättra förutsättningarna för det litterära skapandet samt sprida litteratur från de olika språkområdena.

Infomedica

Landstinget är, tillsammans med övriga landsting och Apoteket AB, delägare i Infomedica, en kvalitetssäkrad icke-kommersiell kunskapsbank på Internet. Målgrupp är allmänheten, patienter och närstående. Infomedicas vision är främst att stärka individens ställning i vården och bidrar därmed till att landstinget tar ansvar för att ge god hälso- och sjukvårdsinformation till allmänheten. För närvarande är landstingets medlemsavgift en krona per invånare.

Innehållet på webbplatsen omfattar nu 52 ämnen och 75 nya läggs in under den närmaste tiden. Vid månadsskiftet november–december kommer totalt 200 ämnen att vara klara.

En nationell lansering av Infomedica görs från huvudredaktionen. Den beräknas pågå under ca ett halvår och omfattar:

- Utskick av informationsställ med kort och affischer till vårdcentraler och apotek sker i mitten av november.
- Presentation på bl a läkarstämman, som äger rum vid månadsskiftet november–december.
- Artiklar, anpassade för pappers- och webbversion, som fritt får disponeras av landstinget.

Infomedicas nationella lansering kommer att kompletteras av landstinget genom bl a Ditt landsting-annonserna, blå sidorna i telefonkatalogen och landstingets webbplats. Hälso- och sjukvårdspersonalen kommer att särskilt informeras.

Remissyttranden

Följande handläggning föreslås för inkomna remisser:

Yttrandet avser (yttrande till)	Senast	Handläggning
Regionalpolitiska utredningens slutbetänkande (Näringsdepartementet)	2001-01-15	Styrelsen 2000-12-06 Fullmäktige 2000-12-19

Betänkandet (SOU 2000:85) Regionalt folkstyre och statlig länsförvaltning (Finansdepartementet)	2001-01-15	Styrelsen 2000-12-06 Fullmäktige 2000-12-19
---	------------	--

Beslut

Rapporten godkänns.

§ 166

Motion 8/00 om omprövning av beslutet om kvinnosjukvården

Dnr 687-00

Motionen

Av Harry Nyström och Lars Gunnestam, båda (v):

Vänsterpartiet har varit konsekvent motståndare till att lägga ner förlossningsverksamheten där den idag fungerar. Vid omröstningen var det ingen tvekan hur vi ställde oss till förslaget.

Genom en nedläggning av BB-förlossningen i Kiruna, Kalix och Piteå försämras ytterligare en redan ansträngd kvinnosjukvård i länet. Låt oss bidra till en förbättring av länets kvinnosjukvård genom att även i framtiden få ta hand om Kirunas, Kalix och Piteås kvinnor här i länet!

Vänsterpartiet föreslår att landstingsfullmäktige beslutar:

att ompröva beslutet om en nedläggning av förlossningsverksamheten.

att kvinnosjukvården är kvar i Kiruna, Kalix och Piteå.

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen avger följande yttrande och förslag till fullmäktige:

Landstingsfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 14–15 juni 2000 att kvinnosjukvården i Norrbotten ska omstruktureras. I beslutet ingick turordning och tidsplan för förändringen. Samtidigt uppdrogs åt landstingsstyrelsen att upprätta en genomförandeplan till september 2000.

Genomförandeplanen är upprättad och arbetet med att verkställa den har påbörjats.

Enligt styrelsens mening har inget i sak ändrats sedan fullmäktige fattade sitt beslut i juni. Styrelsen föreslår därför att fullmäktige fattar följande beslut:

Motionen avslås.

Yrkande 1

Yvonne Stålnacke (s) och Maria Salmgren (m):

- Beredningens förslag bifalls.

Yrkande 2

Harry Nyström (v), Göran Hedberg (ns), Lars Wikström (kd) och Stefan Tornberg (c):

- Motionen bifalls.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Omröstning begärs.

Ja-röst för bifall till yrkande 1.

Nej-röst för bifall till yrkande 2.

Omröstningsresultat

Med 9 ja-röster för bifall till yrkande 1 och 6 nej-röster för bifall till yrkande 2, antas yrkande 1.

Ledamöterna röstar enligt följande:

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Toivo Hofslagare (s)	x		
Göran Hedberg (ns)		x	
Yvonne Stålnacke (s)	x		
Harry Nyström (v)		x	
Maria Salmgren (m)	x		
Rune Grankvist (s)	x		
Margareta Henricsson (ns)		x	
Ronny Liljeholm (s)	x		
Hans Rolfs (s)	x		
Lars Wikström (kd)		x	
Bengt Ek (s)	x		
Ulla V Holmström (s)	x		
Doris Sevä-Messner (ns)		x	
Disa Ådemo (s)	x		
Stefan Tornberg (c)		x	
Summa	9	6	

Beslut

Landstingsstyrelsens yttrande och förslag till fullmäktige:

Enligt beredningens förslag.

Reservationer

Av de nej-röstande till förmån för yrkande 2.

Särskilt yttrande

Av Els Jakobsson (fp):

Folkpartiet kommer att stödja motionen om att ompröva beslutet om nedläggning av förlossningsverksamheten och kvinnosjukvården i Kiruna, Kalix och Piteå.

§ 167

Överenskommelse med staten om bidrag för omstruktureringskostnader

Dnr 724-00

Ärendebeskrivning

Landstinget har hos Kommundlegationen ansökt om ekonomiskt stöd för att genomföra åtgärder som leder till ekonomisk balans. Regeringen har beslutat att bevilja landstinget 180 mkr på villkor som preciseras i ett förslag till överenskommelse som ska godkännas av landstingsfullmäktige.

Överenskommelsen innebär att landstinget åtar sig att:

- Uppnå ekonomisk balans enligt god redovisningssed senast år 2002.
- Vidta åtgärder i syfte att sänka bruttokostnadsnivån med 238 mkr i enlighet med de upprättade åtgärdsplanerna för att långsiktigt uppnå balanskravet.

Landstinget kan ersätta avtalade åtgärder för att sänka bruttokostnaden med andra åtgärder som ger motsvarande uthålliga besparingseffekter.

Under 2002 kommer 25 procent av bidraget att utbetalas under förutsättning att landstinget dessförinnan redovisat hur arbetet med att uppfylla sina åtaganden enligt överenskommelsen fortlöper, att denna redovisning visar att planerade åtgärder vidtagits samt att landstinget lämnar en redovisning av årets resultat enligt bokslutet för år 2001.

Resterande del av bidraget utbetalas när landstinget enligt regeringens bedömning har fullgjort samtliga åtaganden enligt åtgärdsplanen samt uppnått ekonomisk balans senast i bokslut 2002. Landstingets revisorer ska bekräfta att åtagandena i överenskommelsen uppfyllts.

Om åtgärderna vidtas och balans uppnås tidigare än 2002 kan bidraget utbetalas tidigare.

Uppnås ekonomisk balans med en lägre bruttokostnadssänkning än vad som överenskommit, utgår bidrag i proportion till sänkningen.

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Förslaget till överenskommelse godkänns.

Yrkande

Stefan Tornberg (c):

- Beredningens förslag bifalls.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Enligt beredningens förslag.

§ 168

Landstingsplan 2001 (LP 2001)

Dnr 4-00

Ärendebeskrivning

Från 2001 förändras landstingets planeringsprocess. Det betyder att år 2001 blir ett omställningsår i planeringshänseende.

Ny planeringsmodell

Den nya modellen för att leda, styra, planera, följa upp och utvärdera verksamheten föreslås utgå från fyra perspektiv. Inom varje perspektiv fastställer landstingsfullmäktige strategiska mål, framgångsfaktorer, uppföljnings- och utvärderingsområden.

De fyra perspektiven är:

- *Medborgare och patient/kund:* Landstingets tjänster efterfrågas av många olika grupper; patienter, bussresenärer, teaterbesökare med flera. Under denna rubrik preciserar vi vilka som nyttjar landstingets tjänster, vilka behov de har och om de är nöjda.
- *Process och produktion:* Vilka är landstingets resurser, vad är landstinget bra på?
- *Lärande och förnyelse:* Vad tror landstinget om framtiden, vad behövs utvecklas för att ha beredskap inför framtiden?
- *Ekonomi:* Hur ser de ekonomiska förutsättningarna ut, vilka ekonomiska resurser krävs för att nå målen på kort och lång sikt?

De strategiska målen ska svara på vilka som är landstingets strategiska mål med utgångspunkt i de fyra perspektiven.

Framgångsfaktorerna syftar på vilket förhållningssätt som är framgångsrikt, dvs vilka faktorer som krävs för att landstinget ska nå de strategiska målen.

Utvärderingsområdena anger vilka områden som särskilt ska utvärderas under året.

Förslag till Landstingsplan 2001

Med utgångspunkt i direktiven för 2001 och svaren på dem samt den nya planeringsmodellen har föreliggande förslag till Landstingsplan 2001 utarbetats.

Beredningens beslutsförslag till styrelsen följer avsnitten i planen.

§ 168:1

LP 2001: Organisation och process

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

- 1 Avsnittet och därtill hörande gemensamma regler fastställs vid landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 december 2000.
- 2 Besluten i efterföljande avsnitt gäller under förutsättning att så sker.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

- 1 *Avsnittet och därtill hörande gemensamma regler fastställs vid landstingsfullmäktiges sammanträde den 19 december 2000.*
- 2 *Besluten i efterföljande avsnitt gäller under förutsättning att så sker.*

§ 168:2

LP 2001: Vision

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Avsnittet fastställs.

Yrkande 1

Maria Salmgren (m):

- Visionen ska utformas enligt vår sammanfattande reservation.

Yrkande 2

Lars Wikström (kd):

- Visionen ska lyda ”En region med livskraft och tillväxt ger ett bra liv”.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på beredningens förslag och yrkandena och finner att beredningens förslag vinner majoritet.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Avsnittet fastställs.

§ 168:3

LP 2001: De fyra perspektiven

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Avsnittet fastställs.

Yrkande 1

Harry Nyström (v):

- I avsnittet ”Process och produktion” stryks andra meningen i fjärde stycket.

Yrkande 2

Maria Salmgren (m):

- I avsnittet ”Medborgare” stryks sista stycket.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på beredningens förslag och yrkandena och finner att beredningens förslag vinner majoritet.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Avsnittet fastställs.

§ 168:4

LP 2001: Hälso- och sjukvård

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Avsnittet och därtill hörande gemensamma regler fastställs.

Yrkande 1

Göran Hedberg (ns), Lars Wikström (kd) och Stefan Tornberg (c):

- Avsnittet ”Kvinnosjukvård” stryks.

Yrkande 2

Harry Nyström (v) och Stefan Tornberg (c):

- Området barnsjukvård tillförs 5 mkr för förstärkning av kompetens och resurser inom barnpsykiatri och barnhabilitering.

Yrkande 3

Harry Nyström (v):

- Primärvården tillförs 35 mkr.
- Avsnittet ”Modell för upphandling av primärvård” utgår.
- Inga avgiftshöjningar görs.

Yrkande 4

Maria Salmgren (m):

- Avgifterna för barn och ungdomar återinförs enligt föreslagen taxa. Inkomsterna avser att stärka primärvården främst i glesbygd.

Yrkande 5

Lars Wikström (kd):

- Ingen avgift införs för första besöket vid utprovning av ett nytt hjälpmedel.

Propositionsordning

Följande propositionsordning godkänns:

- 1 Proposition på beredningens förslag och yrkande 1.
- 2 Proposition på beredningens förslag och yrkande 2.
- 3 Proposition på beredningens förslag och yrkande 3–5.

Ordföranden ställer propositionerna och finner att beredningens förslag vinner majoritet.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Avsnittet och därtill hörande gemensamma regler fastställs.

§ 168:5

LP 2001: Tandvård

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Avsnittet och därtill hörande gemensamma regler fastställs.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Avsnittet och därtill hörande gemensamma regler fastställs.

§ 168:6

LP 2001: Regional utveckling

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Avsnittet fastställs.

Yrkande 1

Maria Salmgren (m):

- När det gäller landstingets medverkan i verksamheter som inte är av hälso- och sjukvårdande karaktär, sägs nu gällande avtal upp och nya avtal som förlänger landstingets åtaganden tecknas inte.

Yrkande 2

Stefan Tornberg (c):

- I avsnittet ”Tillväxtavtal – regionala utvecklingsprojekt” ska första punkten i uppräkningslistan lyda: Projektet ska vara inriktat på främst hälso- och sjukvård eller annat område där landstinget idag har ett tydligt regionalt engagemang.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på beredningens förslag och yrkandena och finner att beredningens förslag vinner majoritet.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Avsnittet fastställs.

§ 168:7

LP 2001: Övrigt

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Avsnittet fastställs.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Avsnittet fastställs.

§ 168:8

LP 2001: Landstingets ekonomi

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Avsnittet och därtill hörande gemensamma regler fastställs.

Yrkande

Harry Nyström (v):

- 20 mkr avsätt i en extra lönepott till sjuksköterskorna för att möta en allt hårdare konkurrens från övriga företag eftersom sjuksköterskor idag är en bristvara.
- Utdebiteringen höjs med 50 öre till 9,92 kronor per skattekrona.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på beredningens förslag och yrkandet och finner att beredningens förslag vinner majoritet.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Avsnittet och därtill hörande gemensamma regler fastställs.

Sammanfattande reservation 1

Av Harry Nyström (v) till förmån för egna yrkanden.

Sammanfattande reservation 2

Av (ns)-gruppen till förmån för egna yrkanden.

Sammanfattande reservation 3

Av Maria Salmgren (m):

Norrbottnens läns landsting befinner sig i en allvarlig kris:

- Man klarar inte av sin mest elementära uppgift, att ge människor vård i tid.
- Ekonomin har försämrats drastiskt under de senaste åren.
- Personalförsörjningen är ett starkt växande problem.
- Befolkningen i Norrbotten minskar kraftigt.

Allt kan inte lastas den socialdemokratiska landstingspolitiken, men ansvaret för att många individer och familjer far oerhört illa, i sin kamp för att försöka få den vård som de trodde skulle finnas där när de behövde den, vilar tungt på den politiska ledningen. Dagens sjukvårdsorganisation förmår inte ta tillvara de resurser som finns på bästa sätt utan stora summor av skattemedel slösas i onödan. Byråkratin och ineffektiviteten är ett allvarligt problem som kommer att bli än mer besvärande då behovet av vård i framtiden ökar när de vårdkrävande mycket gamla människorna blir fler och fler.

Personalen far också illa. I frustrationen över att ha ansvar, men inte befo-
genheter, att inte kunna nyttja sina kunskaper, tilltar utbrändheten. De söker
allt oftare en annan arbetsgivare än landstinget. Många har slutat – andra har
funderingar på att sluta. Allt färre ungdomar vill jobba inom den offentliga
vården, vilket medför stora och ökande rekryteringsproblem för landstinget.

Patienternas ställning är svagare i vårt land än i de flesta andra västländer.
Man har egentligen inga lagfästa rättigheter och att stämna landstinget för att
man inte får den vård man enligt sjukvårdslagen har rätt till, är meningslöst.
Eftersom landstinget i praktiken har monopol på sjukvården har patienterna
inte mycket att välja på än att tåligt vänta i köer.

Enligt vår mening har det länge varit uppenbart att landstinget som politisk
organisation inte klarar av att garantera norrbottningarna en god och rättvis
hälso- och sjukvård, trots att skattebetalarnas insatser blivit större och större.
En genomsnittsfamilj i Norrbotten betalar varje månad ungefär 3 000 kr i
skatt till landstinget - under en yrkesaktiv livstid totalt uppemot 1,5 miljoner
kronor! Att som vårdsökande och lidande patienter av landstinget bli hänvi-
sade till årslånga köer, framstår mot bakgrund av detta som närmast brotts-
ligt. Trolöshet mot huvudman är en brottsrubricering som ligger nära till
hands.

*Moderaterna i Norrbotten vill stärka den enskilde individens alternativa
möjligheter genom att erbjuda en mångfald av starka och oberoende aktörer
inom vården.*

Utmaningen

Utmaningen är ett bevis på att landstinget inte klarar av att ge en bra sjukvård
åt norrbottningarna. Den kan inte ligga till grund för beslut om nödvändiga
besparingar och omfördelningar därför att ingen konsekvensanalys har ge-
nomförts för de presenterade förslagen. I stället har den skapat förvirring hos
alla dem som fått möjlighet att yttra sig om den. Vi anser att avsaknaden av
ett fullgott beslutsunderlag är allvarligt eftersom utan ett sådant kan sjukvår-
den i Norrbotten inte anpassas till de behov och de resurser som finns.

Vi är överens med utredarna om att ökade resurser måste tillföras primärvår-
den. Den ska utgöra en första anhalt vid kommunmedborgarnas behov av
vård. Primärvårdens status måste höjas på olika sätt. Arbetsvolym, arbets-
miljö och medinflytande är några faktorer som kan påverka möjligheten att
erhålla kvalificerad personal.

Vårdcentraler ska i första hand inrymmas i lokaler som är lättillgängliga för
äldre och handikappade. Även vårdcentralernas personal ska vara lätt till-
gängliga för prioriterade grupper.

Budget

Landstingets prognostiserade underskott är 250 miljoner kronor. För att
uppnå en budget i balans år 2002 krävs en översyn av landstingets olika verk-
samheter. Landstinget bedriver verksamheter och anslår medel till verksam-
heter, som redovisas under rubrikerna ”Regional utveckling” och ”Övrigt”.
Vi godtar förslagen till besparingar. Därutöver föreslår vi att avgifter för barn
och ungdom åter införs, enligt föreslagen taxa. Inkomsterna avser att stärka
primärvården främst i glesbygd.

När det gäller landstingets medverkan i verksamheter som inte är av hälso- och sjukvårdande karaktär föreslår vi att nu gällande avtal sägs upp och att nya avtal inte tecknas som förlänger landstingets åtaganden.

Politisk organisation och förvaltningsorganisation

Landstingsfullmäktige ska besluta hur mycket som ska anslås till hälso- och sjukvård, men även besluta om vilka verksamheter som ska prioriteras. Fördelning av medel till och inom de olika verksamheterna får sedan ske med hänsyn till medborgarnas behov och beslut om prioriteringar. Planerings- och uppföljningsprocessen måste därför ägnas stor uppmärksamhet och baseras på klara uppdrag till såväl beställar- som utförarnämd.

Principen en chef – en børs kommer säkerligen att bidra till en ökad kostnadsmedvetenhet och effektivitet. Divisionschefer/länschefer ska sedan ha delegation att besluta, hur en verksamhet ska bedrivas för att största kostnadseffektivitet ska uppnås.

Vi ställer oss bakom förslaget till ny politisk organisation och ny förvaltningsorganisation.

Visioner

Våra visioner skiljer sig på flera punkter från förslagen i Landstingsplan 2001.

För att garantera en god och rättvis sjukvård till alla, vill vi moderater snarast införa en nationell vårdgaranti, som innebär att ingen patient ska behöva vänta längre än tre månader på operation eller behandling. I de fall det egna landstinget inte klarar av denna garanti, ska den enskilde få vården utförd hos ett annat landsting eller hos privat vårdgivare. För att det här ska kunna fungera måste landstingsmonopolet ersättas med ett utbud från en mångfald av olika vårdgivare som erbjuder medborgarna sina tjänster. Garantin bidrar till att ta bort gränserna mellan landsting och olika sjukhusområden och bidrar därigenom till ett bättre resursutnyttjande och mindre risker för att köer ska uppstå.

Vårdgarantin kan ses som ett första steg mot en allmän obligatorisk hälsoförsäkring eftersom pengarna följer patienten till den vårdgivare hon väljer. För att uppnå den mångfald, som hör samman med vårdgaranti och valfrihet, är etableringsfrihet nödvändig. Det är en central uppgift att etablera en sådan frihet för olika vårdgivare så att patientens intresse kommer i första hand. Inom ramen för systemet med etableringsfrihet är det självklart att varje vårdgivare, som uppfyller de olika formella krav som ställs, har rätt att ingå.

Vi moderater vill att en nationell vårdgaranti ska införas i vårt län.

Obligatorisk försäkring

Den naturliga finansieringsformen för sjukvården är en nationell och obligatorisk hälso- och sjukvårdsförsäkring som är solidariskt finansierad. Fyra grundläggande krav på en sådan försäkring är att:

- Försäkringen omfattar var och en, oavsett handikapp, medfödda sjukdomar eller hälsorisker.
- Även den som inte har någon inkomst ska ha ett fullt försäkringsskydd.

- Patienter ska kunna välja sjukvård. I detta ligger också möjlighet att kunna välja bort sjukvård som man inte anser uppfylla kvalitetskraven.
- En nationell hälsoförsäkring ska omfatta hela Sveriges befolkning och administreras av försäkringskassorna.

Den obligatoriska hälsoförsäkringen vi föreslår är det system som bäst lever upp till den eftersträlvade helhetssynen och där fokus sätts på patienten. Försäkringen omfattar samtliga medborgare, oavsett betalningsförmåga och hälsotillstånd. Alla människor ska vara anslutna till valfri försäkringskassa, som ska administrera försäkringen. Ingen får avvisas.

En stor fördel med en sådan hälsoförsäkring är att pengarna följer patienterna. Då kan makten verkligen förskjutas från politikerna till patienterna och vi får en vård med patienten i centrum.

Den obligatoriska försäkringen ska omfatta all hälso- och sjukvård som landstinget i dag borde klara av. De ekonomiska medlen bör omfatta den del av landstingsskatten som idag går till sjukvård, ersättning till sjukvård, ersättning till sjukvårdshuvudmännen, ersättning för läkemedel samt den del av sjukpenningförsäkringen och förtidspensioneringen som avser rehabilitering.

Försäkringsavgiften fastställs av riksdagen, som också fastställer vilka typer av behandling och omvårdnad som hälsoförsäkringen ska finansiera. Den bedömningen kommer fortlöpande att förändras i takt med den medicintekniska utvecklingen. En grundläggande solidarisk finansiering kombineras med produktion i konkurrens för att kostnadsmedvetenhet och kvalitet ska upprätthållas.

Vi moderater vill införa en allmän obligatorisk hälso- och sjukvårdsförsäkring..

Kommunalt ansvar och mångfald

Sjukvården i Norrbotten står inför stora framtida problem, inte minst ekonomiska. Den nuvarande organisationen har uppenbara problem att fungera på ett tillfredsställande sätt. Det behövs nytänkande och nya arbetsformer inom den norrbottniska sjukvården.

Även om det finns några privata alternativ är sjukvården i Norrbotten fortfarande de facto ett landstingsmonopol.

Vi moderater vill avveckla befintliga landstingsprivilegier och få till stånd ett nytt tankesätt, där offentlig verksamhet inte längre betraktats som ett självklart normaltillstånd. Fler privata lösningar måste till för att trygga hälso- och sjukvården för länets invånare.

Alternativen i norrbottnisk sjukvård måste öka. Inom sjukvården, såväl som inom andra samhällsområden, kommer innovationerna oftast ifrån nya företag som utvecklar spännande idéer, medan viss äldre etablerad verksamhet mönst-ras ut. Förutom rena privatiseringar bör bolagiseringar genomföras. Det stärker professionens ansvar för produktion av sjukvård. Det finns tydliga belägg för att resursutnyttjandet kan förbättras så att personalinflytande och därmed trivsel ökar. Detta är ett verksamt sätt att förbättra vården.

En verksamhet som ligger närmare patienten och med ökad mångfald ger stora välfärdsvinster såsom valfrihet, bättre tillgänglighet och ökad kvalitet.

Arbetet med framtagandet av kravspecifikationer måste skyndsamt ta fart. Det är av största vikt att arbetet påskyndas så fler privata alternativ knyts till hälso- och sjukvården i syfte att förbättra kvalitet och tillgänglighet och framför allt att vårdköer elimineras.

Det politiska ansvaret för sjukvården i Norrbotten ska i framtiden ligga hos kommunerna. Där så är nödvändigt samarbetar kommunerna genom kommunalförbund i syfte att lösa gemensamma problem och åtaganden. Landstinget ska ta initiativ till överläggningar med kommunerna om försöksverksamhet avseende överförandet av ansvaret från nuvarande landsting till kommunerna.

Moderaterna i Norrbotten vill avveckla landstingsmonopolet och överföra ansvaret för sjukvården till kommunerna.

Moderaterna i Norrbotten vill stärka den enskilde individens möjligheter till alternativ genom att erbjuda en mångfald av starka och oberoende aktörer inom vården.

Sammanfattande reservation 4

Av Lars Wikström (kd) till förmån för egna yrkanden.

Sammanfattande reservation 5

Av Stefan Tornberg (c) till förmån för egna yrkanden.

Särskilt yttrande

Av Els Jakobsson (fp):

År 2000 går utan tvekan till historien som Utmaningens år. Det olyckliga beslutet att dra ut BB-frågan ur Utmaningen skapade mycket motsättningar mellan politiker och medborgare.

Det är beklagansvärt att det gick så långt att demokratiska spelregler satts ur spel och att vissa politiker och deras familjer blev hotade för sina ställningstaganden, inte bara av vissa medborgare utan också av andra politiker. Vi tar med kraft avstånd från dessa tendenser även om vi fortfarande tycker att det var fel att behandla BB-frågan utan bred remissomgång som var utlovad i Utmaningen.

Den demokratiska behandlingen för övrigt av Utmaningen inom landstinget har varit bra och vi känner att vi har haft en bra och öppen diskussion.

Landstingsplan 2001

Organisation och process

Folkpartiet anser att det är dags att ändra den politiska organisationen. Vi har framför allt framhållit att även små partier måste kunna få vara med i det nya politiska arbetssättet, eventuellt i form av t ex insynsamöter. Vi anser också att vi har fått gehör i denna fråga.

Driftsorganisationen har hittills tyvärr inte alltid arbetet för landstinget som helhet. Det har i sin tur drabbat patienter/närstående bl a genom att köerna har ökat. Köerna inom vissa specialiteter är för långa. Ett exempel är gynnotagningen vid gynkliniken i Sunderbyn som idag har en kö på 2 600 patienter. Vi anser att pengarna ska följa patienten, att ett enhetligt pris för vissa be-

handlingar ska fastställas. En gemensam kö för hela länet för vissa specialiteter kan främja patientens ställning.

Den ekonomiska styrningen måste bli bättre för att skapa möjlighet att utveckla verksamheten istället för att använda pengarna till att täcka underskott.

Politiker måste bli bättre på att fånga upp medborgarnas behov och följa upp mål, vision och kvalitet.

Vision

Det viktigaste för Norrbotten är att befolkningsminskningen stoppas. Den senaste befolkningsprognosen är en dyster läsning. Norrbotten är ett län som har varit beroende av den stora basindustrin och nu måste strukturen ändras till ett län med kunskapsföretag. Runt om i länet har förändringen börjat med många spännande projekt. Dessa projekt måste stimuleras även från landstingets sida. Även om en befolkningsökning är långt borta kan vi bromsa den negativa utvecklingen som finns idag. Ett stopp på befolkningsminskningen skulle också vara positivt för landstinget och kommunerna genom att skatteintäkterna inte minskar längre.

Hälsa- och sjukvård

Reaktionerna i länet på Utmaningens förslag har visat hur viktig en bra hälso- och sjukvård är för norrbottningar.

Bland personalen finns oerhört mycket kraft, vilja och idéer om hur vården ska bedrivas. Vi måste därför ge personalen ökat inflytande på sin egen arbetsplats.

Den personalstrategiska handlingsplanen är ett bra instrument att arbeta vidare på.

Folkpartiet har länge arbetat för det ska finnas utvecklings- och karriärmöjligheter för vårdpersonalen och att dessa i sin tur kopplas till en löneutveckling.

Samtidigt med att köerna växer så har även kostnaderna för sjukskrivningen ökat. I fjol ökade kostnaderna med 24 procent, och prognoserna pekar inte på någon direkt avmattning.

Folkpartiet anser att all kraft borde läggas på en finansiell samordning mellan försäkringskassan och landstinget i samarbetsprojektet Finsam. Det är bättre att använda pengar till att människor får rehabilitering, operationer och andra behandlingar än att de får sjukskrivningspengar. Köerna *måste minskas*. Köer betyder lidande för patienter och närstående och en dålig arbetsmiljö för personalen.

Förbättrad omhändertagande av AT- och ST-läkare är en nödvändighet för att kunna behålla dem i Norrbotten. En möjlighet att arbeta på olika sjukhus under vissa perioder måste stimuleras.

Den extra satsningen som skulle ske inom Utmaningen på barnpsykiatri och barnrehabiliteringen har tagits bort. Vi tycker att det är mycket allvarligt eftersom just barnpsykiatri och barnrehabilitering gäller mycket svaga grupper i samhället.

Vi har därför diskuterat hur vi kan tillgodose dessa gruppers behov också ur prioriteringssynpunkt. Trots att folkpartiet var ett av de partier som ansåg att vi skulle ta bort patientavgifterna för barn och ungdomar kommer vi att yrka i fullmäktige att:

- Inga patientavgifter ska uttas för barn upp till 12 år.
- Patientavgifter ska uttas för barn och ungdomar från 13 års ålder.

Intäkten från dessa patientavgifter, ca 4 mkr, ska oavkortat gå till barnpsykiatri och barnhabiliteringen.

Etiskt råd

Att de etiska frågor nu får en sådan stark ställning i all verksamhet och att landstinget ska samarbeta med länets kommuner i dessa frågor glädjer oss.

Vuxenpsykiatri

En förändring av vuxenpsykiatri med jourverksamhet endast på Sunderby sjukhus men med vissa specialistfunktioner kvar i Piteå stödjer vi likaså en avveckling av rehabiliteringsenheten i Piteå under förutsättning att detta sker i nära samarbete med kommunerna. En indelning av vuxenpsykiatri i en egen länsorganisation kan förbättra samarbetet i framtiden och öka kvalitén i vården.

Primärvården

Mångfalden i vården måste ökas. Därför ska fler vårdcentraler läggas ut på entreprenad och inte bara vårdcentraler som ligger i inlandet där det är svårt att få läkare. Även på orter med fler vårdcentraler måste det finnas möjligheter till olika driftsformer. Landstinget måste även stimulera personal som vill utföra olika delar av vården i egen regi.

Många kvinnor hänvisas idag till primärvården för gynekologiska besvär. Ofta remitteras dessa kvinnor dock sedan till specialistvården. Antalet äldre ökar och behov av kompetens inom geriatrik ökar. Också antalet patienter med psykiska sjukdomar blir fler. Ofta upptäcks dessa sjukdomar för sent med följdverkningar senare i livet. Folkpartiet vill därför att primärvården i framtiden skall få tillgång till konsultspecialister som t ex gynekologer, psykologer och geriatriker.

Avgifter

Vi har varit djupt oroliga över de föreslagna avgifter på 80 kr till distriktssköterskorna för mottagning och hembesök eftersom detta skulle drabba svaga grupper i samhället. Vi avvaktar dock utredningen innan vi vidare tar ställning till denna fråga.

Tandvården

Tandvården har för blivit en klassfråga. Vi riskerar därför att inom ett antal år få försämrade tandstatus för de som lever inom knappa marginaler. Därför är det folkpartiets åsikt att tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet på samma sätt som medicinerna gör idag.

Regional utveckling

Pengar till kultur, regional utveckling och företagsstöd är inte bara en belastning för landstinget. Kultur kan främja hälsan och göra Norrbotten till ett attraktivt län. Dessutom genererar landstingets satsningar i sin tur anslag från staten och EU till länet.

§ 169

Yttrande över Demokratiutredningens betänkande

Dnr 362-00

Ärendebeskrivning

Justitiedepartementet har gett landstinget tillfälle att avge yttrande över betänkandet. Utredningens uppgift har varit att belysa de nya förutsättningar, problem och möjligheter som det svenska folkstyret möter inför 2000-talet. Utredningen har i tilläggsdirektiv också getts särskilt uppdrag att utreda orsakerna till det sjunkande valdeltagandet och föreslå åtgärder för att öka medborgarnas delaktighet och engagemang i det demokratiska systemet.

Yttrande ska vara departementet tillhanda senast den 31 december 2000.

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att avge följande yttrande:

Landstinget befinner sig just nu i en stor förändringsprocess. Den politiska organisationen och driftsorganisationen får ett nytt utseende. Anledningen till förändringarna är dels den besvärliga ekonomiska situation som landstinget befinner sig i, dels vetskapen om att nya politiska arbetsformer behövs för att möta 2000-talets möjligheter.

Eftersom justitiedepartementet välkomnar en diskussion och debatt kring demokratin och hur folkstyrelsen bör fungera på 2000-talet så lämnar landstinget sitt remissvar i form av en beskrivning av hur den politiska organisationen förändras för att bättra möta norrbottningarnas behov.

De förändringar som planeras har vuxit fram i en omfattande process med medverkan av partiernas gruppledare och partigrupperna i fullmäktige. Som ett led i processen har bl a temadiskussion förts i landstingsfullmäktige med utgångspunkt i Demokratiutredningens betänkande.

Medborgarnyttan i fokus

Landstinget har haft en traditionell organisation med lokala driftsstyrelser för hälso- och sjukvården samt centrala nämnder för tandvård, kultur, utbildning samt försörjningsfrågor.

Formerna för politiska styrsystem påverkar också arbetssättet för de förtroendevalda. I dagens system har de politiska intresset till stor del inriktats mot

verksamhets- och personalfrågor. Sammanträden har arvoderats men inte medborgarkontakter.

Under processens gång har en samsyn vuxit fram om att perspektivet för den politiska organisationen måste förskjutas från rena produktionsfrågor till medborgarfrågor. Därför avskaffas den traditionella nämndsorganisationen.

Fullmäktige

Utgångspunkten för den nya politiska organisationen är att det grundläggande uppdraget – att företräda helheten och allmänintresset – ska fullgöras i landstingsfullmäktige. Det är där som de politiska åsikterna ska brytas, kraven på verksamheten formuleras, resurserna fördelas och resultatet utvärderas. Fullmäktige ska alltså verka utifrån ett regionalt medborgarperspektiv.

Fullmäktiges uppgift blir med andra ord att forma politiken, göra prioriteringar, fördela resurserna och utvärdera resultatet och nyttan.

Beredningarna

Som ett led i ett nytt arbetssätt inrättas sex beredningar under fullmäktige. Beredningarna ska stärka fullmäktiges roll genom att öka kunskapen om medborgarnas behov.

Landstingsstyrelsen

Uppgiften att styra verksamheten utifrån fullmäktiges intentioner läggs på landstingsstyrelsen. Det betyder att styrelsen blir produktionsstyrelse för landstingets samlade verksamhet. Styrelsen har samtidigt det yttersta ansvaret för att bereda ärenden till fullmäktige.

Nytt arbetssätt stimuleras

I dag är arvodessystemet uppbyggt på sammanträden, d v s systemet stimulerar sammanträden men inte medborgarkontakter. För att stimulera nya kontaktmönster införs årsarvoden till ledamöterna i beredningarna.

Landstingsfullmäktige kommer att träffas fler gånger än tidigare; ett sammanträde varannan månad. Vid varje sammanträde har beredningarna möjlighet att muntligt eller skriftligt rapportera. Rapporterna debatteras i fullmäktigeförsamlingen och återförs i vissa fall till styrelsen för beredning av eventuellt beslut.

Beredningarna ska också ta initiativ i landstingets planeringsprocess för att påverka landstingsplanens innehåll och uppföljningsområdena.

Diskussioner förs också mellan partierna om nya debattregler.

Rollen som medborgarföreträdare måste tydliggöras – och ges tid att genomföra.

Tekniken ger oss möjligheter att nå nya grupper

Informations- och kommunikationstekniken ger de demokratiska processerna nya möjligheter genom ökad informations-spridning och kommunikationsmöjligheter. Tekniken är dock alltid ett verktyg, ett komplement, och kan inte ersätta det viktiga mötet mellan förtroendevalda och medborgare.

Nya grupper, kanske främst de unga, kan nås på ett för dem naturligt sätt i diskussioner och debatter kring angelägna frågor.

Landstingets demokratiwebb, som tas i drift hösten 2000, ger norrbottningarna en ny arena för att följa landstinget i samhällsdebatten och själva ta ett ökat ansvar genom att aktivt delta i diskussioner och kommunicera direkt med de förtroendevalda politikerna.

På demokratiwebben ska landstingets samtliga förtroendevalda erbjudas en personlig sida, e-post samt metoder för att spara informationen.

Demokratiwebben, som ska innehålla chattmöjligheter samt insändar- och diskussionsforum, ska på sikt bredda medborgarnas och politikernas möjlighet att kommunicera.

Övriga synpunkter med anledning av remissen

Politikerna har en svårare roll idag, det finns allt mindre pengar och allt större krav. Det leder till svårare beslut och krav på prioriteringar. Att hitta forum och skapa tid för att föra den nödvändiga dialogen med norrbottningarna är en av de viktigaste frågorna för de politiska partierna.

Demokrati i ett länsperspektiv innebär också svårigheter för de som valts till landstinget. De förtroendevalda väljs i en valkrets, ett geografiskt område, men har hela länet som ansvarsområde. Det är svårt att pedagogiskt motivera länsperspektivet, när medborgare och även andra förtroendevalda förutsätter att det är den lokala nivån som först och främst ska företrädas.

Den demokratiska debatten handlar om att bryta värderingstvister, att diskutera och debattera sakfrågor. Där det offentliga samtalet förs, förädlas sakargumenten och skärper innehållet i de beslut som föreslås. Det leder i förlängningen till bättre beslut.

Det är viktigt att denna debatt förs med respekt för varandra som personer och för det uppdrag man har åtagit sig. Dagens verklighet är tyvärr att både hot och personangrepp förekommer. Tillåts denna typ av påverkan fortsätta utan att tydligt ifrågasättas, får det återverkningar på rekryteringen av nya förtroendevalda.

Medborgarna har svårt att hitta rätt i systemet; vad som beslutas av vem, var påverkan kan ske o s v. Att samla alla de för länet så viktiga regionala frågorna under ett direktvalt regionfullmäktige ger ökade möjligheter för norrbottningarna att kunna påverka besluten. En öppnare beredningsprocess kan bidra till en bättre dialog med medborgarna och göra bilden av ansvarsförhållandena tydligare för dem.

Medias roll har också diskuterats. I diskussionen har bl a de förtroendevaldas integritet berörts; hur långt får media egentligen gå? Andra diskussionspunkter har varit vem som bevakar massmedia. Varför kommenterar aldrig media varandra – det skulle höja trovärdigheten och kvaliteten.

Ett område som kräver förändring är partiernas inre arbete. Ungdomar som har intresse för politiska frågor, engagerar sig inte i partipolitiken. Det är svårt för nya och/eller unga politiker att känna att de kan bidra till förändring. Det är viktigt att finna nya former som stimulerar till engagemang.

Skilda valdagar

Landstinget anser inte att skilda valdagar ska införas. De politiska frågorna på olika nivåer hänger ihop såväl i synen på inriktning som på resurser.

Skilda valdagar skulle leda till att helhetsbilden blir otydligare. Detta skulle i sin tur leda till lägre valdeltagande och därmed till att det blir en liten del av befolkningen som avgör sammansättningen, och därmed politiken, i landstingsfullmäktige.

Yrkande 1

Maria Salmgren (m) och Stefan Tornberg (c):

- Skilda valdagar tillstyrks i yttrandet.

Yrkande 2

Maria Salmgren (m):

- Skrivningen om regionfullmäktige stryks.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på beredningens förslag och yrkandena och finner att beredningens förslag vinner majoritet.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Yttrande enligt beredningens förslag avges.

Särskilt yttrande 1

Av Maria Salmgren (m), Stefan Tornberg (c) och Els Jakobsson (fp):

Demokratifrågan måste hela tiden hållas levande och försvaras. EU- och regionfrågorna borde ur demokratisk synpunkt diskuteras mera än de gör idag. Integrering av invandrare i Sverige är en annan fråga.

Dagens politiker måste arbeta på ett annat sätt än gårdagens, vilket betyder att politiker aktivt måste söka sina väljare och diskutera politik med dem. IT kan också bli ett nytt och spännande sätt att få kontakt med medborgarna och framför allt ungdomar.

Dagens väljare är ofta intresserade i delar av politiken som berör dem direkt. Det kan vara skola, äldreomsorg, sjukvård m m. Ett sätt kan vara att bilda nätverk i olika frågor.

Skilda valdagar

Det är viktigt att skilda valdagar införs. Idag dominerar riksdagsvalet och ett bra eller dåligt val påverkar i hög grad kommun- och landstingsvalen. Vår förhoppning är att genom att skilja kommun- och landstingsvalen från riksdagsvalet kommer medborgarna att granska den lokala och regionala politiken bättre utan koppling till rikspolitiken.

Personval

Personvalet måste förstärkas för att skapa mera engagemang så att väljare bättre än idag kan påverka vem de vill som skall företräda dem.

Särskilt yttrande 2

Av Maria Salmgren (m):

Moderaterna stödjer ej tanken på ett direktvalt regionfullmäktige. Vi förespråkar två nivåer; staten och kommunen. Där behov finns av kommunala och regionala lösningar företräder vi tanken om kommunalförbund.

§ 170

Annonser om landstingsfullmäktiges sammanträden 2001

Dnr 768-00

Ärendebeskrivning

Av arbetsordningen för landstingsfullmäktige framgår att fullmäktige för varje år ska bestämma i vilken eller vilka ortstidningar uppgifter om tid och plats m m för fullmäktiges sammanträden ska införas.

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Annonser om tid och plats m m för fullmäktiges sammanträden under år 2001 ska införas i tidningarna Norrländska Socialdemokraten, Norrbottens-Kuriren, Piteå-Tidningen, Haparandabladet och Norra Västerbotten.

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Enligt beredningens förslag.

§ 171

Landstingsfullmäktiges sammanträdes- och utbildningsdagar 2001

Dnr 769-00

Ärendebeskrivning

Av arbetsordningen för landstingsfullmäktige framgår att:

- Fullmäktige håller sammanträde normalt sex gånger per år. Dagarna för sammanträdena bestämmer fullmäktige för varje år.
- Fullmäktige sammanträder i Landstingshusets sessionssal i Luleå. Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats inom länet för visst sammanträde.

Sammanträde ska också hållas om styrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs (KL 5 kap § 7).

Av praktiska skäl är det lämpligt att i detta sammanhang även fastställa utbildningsdagar för året.

Beredningens förslag

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fastställa följande sammanträdes- och utbildningsdagar för år 2001:

- Torsdag 25 januari (utbildning)
- Onsdag 14 februari (sammanträde och utbildning)
- Tisdag 13 mars (utbildning)
- Torsdag 5 april (sammanträde)
- Torsdag 3 maj (utbildning)
- Onsdag 13 och torsdag 14 juni (sammanträde)
- Torsdag 13 september (sammanträde)
- Onsdag 7 november (sammanträde)
- Torsdag 8 november (utbildning)
- Torsdag 13 december (sammanträde)

Beslut

Landstingsstyrelsens förslag till fullmäktige:

Enligt beredningens förslag.

§ 172

Landstingsstyrelsens sammanträdesdagar 2001

Dnr 770-00

Ärendebeskrivning

Av reglementet för landstingsstyrelsen framgår att:

- Tid och plats för sammanträdena ska fastställas i en årlig plan.
- Ordföranden får ändra tidpunkten för eller inställa sammanträde.

Sammanträde ska också hållas om minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller ordföranden anser att det behövs (KL 6 kap § 18).

Beredningens förslag

Följande sammanträdesplan fastställs för år 2001:

- Onsdag 31 januari
- Onsdag 28 februari
- Torsdag 22 mars
- Torsdag 26 april
- Torsdag 31 maj
- Tisdag 26 juni
- Torsdag 30 augusti
- Torsdag 27 september
- Onsdag 24 oktober
- Torsdag 29 november
- Onsdag 19 december

Sammanträdena börjar kl 13.15 och hålls i Landstingshusets styrelserum i Luleå. Ordföranden får bestämma annan plats för visst sammanträde.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 173

Styrning, ledning och organisation av landstingets operativa verksamhet

Dnr 25-00

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har i uppdrag att göra en översyn av landstingets förvaltningsorganisation. Målet är att skapa en flexibel organisation som präglas av helhetstänkande och samverkan.

Samtidigt har landstingsstyrelsen i uppdrag att se över den politiska organisationen. Eftersom det finns starka kopplingar mellan den politiska organisationen och organisationen för den operativa verksamheten har arbetet med översynerna skett i nära samverkan.

Resultat av översynen

Översynen av den operativa verksamheten har skett i projektform och innefattat ett förankringsarbete i förhållande till referensgrupper (politiker, fackliga organisationer, ledningsgrupper, chefer och även landstingets anställda).

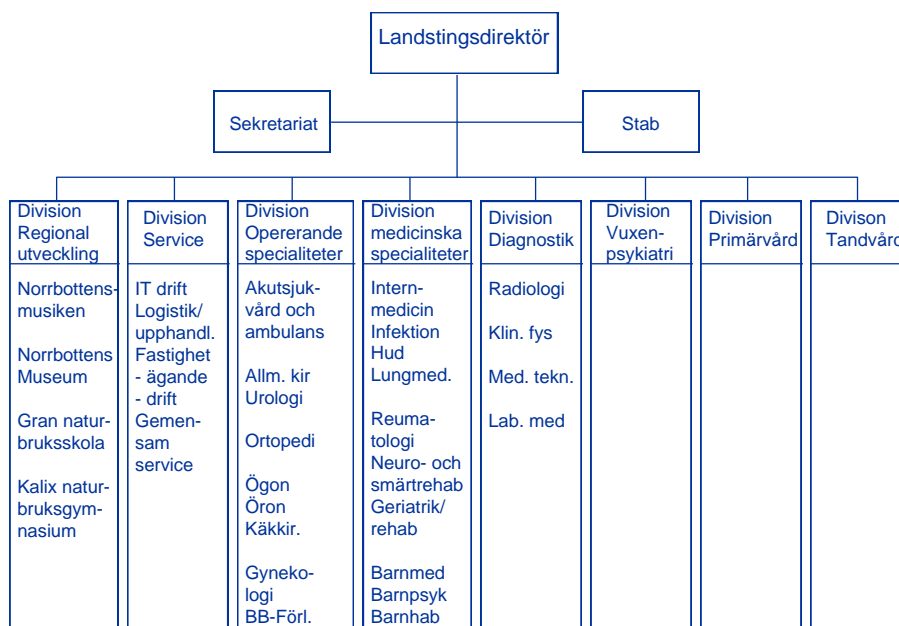
Förslagen i sammanfattning redovisas i det följande.

Sammanfattning

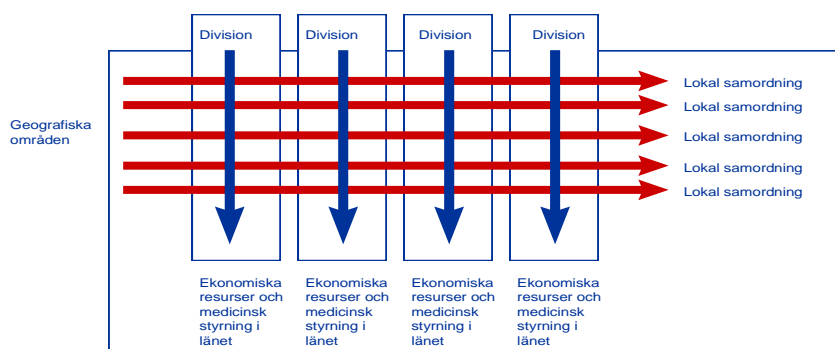
Förslaget till ny organisation innebär att landstingets verksamheter i första hand styrs med utgångspunkt i ett länsperspektiv för alla verksamheter.

Lodrätt indelas verksamheterna i åtta divisioner, varav hälso- och sjukvården utgör fem divisioner. Övriga divisioner är Regionala verksamheter, Serviceverksamheter och Tandvård.

Organisationen ser ut så här:

Den nya organisationen har alltså sin tyngdpunkt i ett länsperspektiv, men det lokala perspektivet kommer att spela en viktig roll eftersom det är lokalt som verksamheten utförs. Därför är den nya organisationen en matris som kan åskådliggöras med följande bild:

Styrningen sker dels i det lodräta perspektivet i divisionerna, dels i det horisontella perspektivet lokalt i geografiska områden. All verksamhet kommer att följas upp i såväl det lodräta som det horisontella perspektivet.

Divisionerna

Divisionerna är indelade i verksamhetsområden, vilkas antal varierar mellan divisionerna beroende av divisionens inriktning.

Uppgiften för divisionerna och verksamhetsområdena är att genomföra det uppdrag som de tilldelas av landstingsstyrelsen. Med ett länsperspektiv för de medicinska verksamheterna ska divisionerna lösa sina uppgifter med en optimal arbetsfördelning mellan verksamhetsställena vad avser resursutnyttjande. Samtidigt ska befolkningen tillförsäkras en rimlig tillgång och närhet till den vård de behöver.

Förutom att ha ansvaret för sina respektive divisioner kommer divisionscheferna att ha ansvar för styrningen inom ett lokalt geografiskt område.

Administration

De administrativa stödresurserna kommer att finnas dels i landstingsdirektörens stab-sekretariat, dels i divisionernas staber.

Landstingsdirektörens stab och sekretariat kommer att ha till uppgift att dels ge stöd till landstingets olika verksamheter i främst strategiska frågor, dels ge stöd till den politiska organisationen.

När det gäller hälso- och sjukvården kommer divisionernas staber att ha till uppgift att dels ge stöd till den egna divisionen, dels att svara för lokalt stöd till ett lokalt geografiskt område. Övriga divisionsstaber har till uppgift att ge stöd till den egna divisionen.

Dimensioneringen och lokaliseringen av de administrativa stödresurserna kommer att hanteras när den nya organisationen ska införas.

Besparingar

Uppdraget att införa en ny organisation för landstinget operativa verksamhet är kombinerat med ett krav på att sänka kostnaderna för administrationen med 25 mkr. Projektet bedömer det möjligt att klara denna besparing, vilket motsvarar ca 70–90 personer.

Dessutom finns ett krav på att den nya organisationen ska göra det möjligt att frigöra ytterligare 50 mkr genom inre effektiviseringsarbete.

Genomförande- och tidsplan

Förslaget till ny organisation är av övergripande karaktär och många frågor lämnas öppna för att diskuteras och avgöras i samband med att den nya organisationen ska införas.

I genomförande- och tidsplanen redovisas de viktigaste åtgärderna vid genomförandet av den nya driftorganisationen. Tiderna är preliminära och planen kommer att kompletteras efter hand.

En viktig åtgärd som föreslås genomföras omedelbart är att införa anställningsstopp för administrativ personal, varvid förlängningar av och anställning på vikariat får ske längst t o m 30 juni 2001.

Aktivitet	Tidsplan, slutdatum för aktivitet	Anmärkning
Beslut om tjänstemannaorganisation	Landstingsstyrelsen 9 november 2000	
Lokal information vid alla förvaltningar	Genomförande under december 2000 och tidigt i januari 2001	Landstingsdirektör och representanter för projektgruppen. Tidsplan utarbetas av projektgruppen
Personalstrategisk handlingsplan fastställs	Landstingsstyrelsen december 2000	
Rekrytering av divisionschefer och funktionschefer i landstingsdirektörens stab	Klart 31 december 2000	Förhandlingar samordnas centralt
Nya chefer utarbetar detaljförslag till ny organisation	Klart 28 februari 2001	Underlag från och samverkan med projektgruppen.
Nya chefer förbereder införande av nya organisationen	Klart 30 april 2001	Förhandling om ny organisation och anställning av personal sker efter hand. Central samordning
Ny organisation börjar gälla	1 juni 2001	

Beredningens yttrande och förslag

Förslaget uppfyller fullmäktiges krav på att skapa förutsättningar för en flexibel organisation som präglas av helhetssyn och samverkan. Samtidigt kan konstateras att förslaget innebär att styrningen av den operativa verksamheten, vad avser hälso- och sjukvården, övergår från ett lokalt geografiskt perspektiv till ett länsperspektiv med utgångspunkt i de medicinska verksamheterna. Förutsättningar finns därmed att utveckla en bättre dialog i kedjan profession – tjänstemannaledning – politiker. Samtidigt behålls även en styrning i ett horisontellt perspektiv, eftersom divisionscheferna också har ett ansvar för samordning för ett lokalt geografiskt område.

Sammanvägt med förändringarna av den politiska organisationen som föreslås kommer det att skapas goda förutsättningar för att styra och leda landstinget genom och ur den svåra ekonomiska situation som för närvarande råder.

Mot denna bakgrund föreslår beredningen landstingsstyrelsen att fatta följande beslut:

- 1 Anställningsstopp införs omgående för administrativ personal, varvid förlängningar av och anställning på vikariat får ske längst t o m 30 juni 2001.
- 2 Förslaget till övergripande organisation godkänns, vilket innebär att:
  - Landstingsdirektören leder åtta divisioner, som i sin tur leds av divisionschefer.
  - Divisionerna indelas i verksamhetsområden.
  - Landstingsdirektören förfogar över stabs- och sekretariatsresurser.
  - Divisionerna förfogar över stabsresurser som dels ger divisionerna administrativt stöd, dels ger administrativt stöd lokalt i ett horisontellt perspektiv.

- 3 Landstingsdirektören får i uppdrag att införa den nya organisationen senast den 1 juni 2001.
- 4 Införande av den nya organisationen ska innebära att kostnaderna för administration minskar med 25 mkr per år.
- 5 Besluten gäller under förutsättning att landstingsfullmäktige fattar beslut om ny politisk organisation.

Yrkande 1

Harry Nyström (v):

- Neurologi ska ingår som egen specialitet i divisionen Medicinska specialiteter.

Yrkande 2

Göran Hedberg (ns):

- Besluten i punkterna 2 och 3 ska fattas av landstingsfullmäktige.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först proposition på yrkande 2 och finner att det avslås.

Därefter ställer ordföranden proposition på beredningens förslag och yrkande 1 och finner att beredningens förslag vinner majoritet.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

Reservation 1

Av Harry Nyström (v) till förmån för yrkade 1.

Reservation 2

Av (ns)-gruppen:

Enligt KL 3 kap 9 § är fullmäktiges uppgift bl a att besluta i ärenden av "större vikt" för landstinget. Landstingets förvaltningsorganisation är ett ärende "större vikt". Det finns även starka kopplingar mellan den politiska organisationen och organisationen för den operativa verksamheten. Med hänvisning till nämnda synpunkter anser (ns)-gruppen att förslaget till övergripande organisation samt uppdraget till landstingsdirektören att genomföra den nya organisationen ska överlämnas till landstingsfullmäktige för godkännande.

§ 174

Avtal med Luleå tekniska universitet om övertagande av verksamheten Doctum

Dnr 771-00

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har i Direktiv 2001 fått i uppdrag att ompröva verksamheten med uppdragsutbildning i egen regi. Inriktningen ska vara entreprenadlösning och konkurrensutsättning av verksamheten.

Avtal har träffats med Luleå tekniska universitet om övertagande av verksamheten fr o m 1 januari 2001. Avtalet reglerar villkoren för övertagandet och gäller under förutsättning att landstingsstyrelsen och rektor vid universitetet godkänner det. Verksamheten ska bedrivas under namnet Doctum och ingå som en egen enhet i Institutionen för hälsovetenskap.

Beredningens förslag

Avtalet godkänns.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 175

Prövning av investering i utrustning vid Örnäsets vårdcentral

Dnr 707-00

Ärendebeskrivning

Enligt landstingsfullmäktiges beslut gäller investeringsstopp för kapitalinventarier, endast absolut nödvändiga reinvesteringar får beställas och göras. Undantagna från stoppet är kapitalinventarier för Sunderbyprojektet och utlokaliserade verksamheter i Luleå och Boden samt sådana inventarierinvesteringar som godkänns av landstingsstyrelsen.

Primärvårdsnämnden i Luleå överlämnar med tillstyrkan till landstingsstyrelsen en begäran från Örnäsets vårdcentral om att få köpa en laboratoriecentrifug. Som skäl anges att den befintliga centrifugen har utsatts för ett stort slitage p g a en ökad belastning av provtagning på patienter från Sunderby sjukhus.

Centrifugen är inköpt 1993. MT-enheten har gjort bedömningen, med hänsyn tagen till centrifugens ålder och skick, att det mest ekonomiska är att den gamla centrifugen skrotas samt att en ny centrifug införskaffas.

Kostnaden beräknas till 31 350 kronor och finansieras inom vårdcentralens budgetram.

Beredningens förslag

Investeringen godkänns.

Beslut

Beredningens förslag bifalls.

§ 176

Landstingsstyrelsens rapport

Dnr 18-00

Beredningens förslag

Följande rapport lämnas till landstingsfullmäktige den 28–29 november 2000:

Landstingets driftorganisation

Landstingsstyrelsen har godkänt landstingsdirektörens förslag till styrning, ledning och organisation av landstingets operativa verksamhet och gett direktören i uppdrag att införa den nya organisationen senast 1 juni 2001. Beslutet, som gäller under förutsättning av att landstingsfullmäktige fattar beslut om ny politisk organisation, innebär att kostnaderna för administration minskar med 25 mkr per år.

Reservationer

Harry Nyström (v) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om att neurologi ska ingå som egen specialitet i divisionen Medicinska specialiteter.

Mot beslutet reserverade sig även (ns)-gruppen med följande motivering: Enligt KL 3 kap 9 § är fullmäktiges uppgift bl a att besluta i ärenden av ”större vikt” för landstinget. Landstingets förvaltningsorganisation är ett ärende ”större vikt”. Det finns även starka kopplingar mellan den politiska organisationen och organisationen för den operativa verksamheten. Med hänvisning till nämnda synpunkter anser (ns)-gruppen att förslaget till övergripande organisation samt uppdraget till landstingsdirektören att genomföra den nya organisationen ska överlämnas till landstingsfullmäktige för godkännande.

Placering av likvida medel

Landstingsfullmäktige har bl a fastställt att likvida medel ska placeras så att högsta möjliga avkastning uppnås med så lågt risktagande som möjligt. Generellt gäller att säkerhetsaspekten har stor vikt och ska vara vägledande vid val av placeringsalternativ.

Det främsta syftet med placering av likvida medel är att reservera medel för framtida pensionsutbetalningar för att minska kostnaden för landstingets pensionsåtagande.

En finansrapport innehållande information om det övergripande finansiella läget ska lämnas till landstingsstyrelsen fyra gånger per år

Förvaltare

Landstinget anlitar två förvaltare; Alfred Berg Kapitalförvaltning AB och Föreningssparbanken AB. Sedan hösten 1999 har landstinget endast medel placerade hos Alfred Berg Kapitalförvaltning, enligt avtal som sträcker sig till 30 juni 2001.

Portföljen hos Alfred Berg

Sedan juli 1997 har Alfred Berg Kapitalförvaltning haft i uppdrag att köpa och förvalta aktier och värdepapper med långa löptider. Avkastningen har stadigt gått uppåt, men har haft tillfälliga nedgångar när den övriga marknaden reagerat negativt.

Utländska aktier

Under mars 2000 har Alfred Berg sålt ut en del av de svenska aktierna och istället gjort placeringar i utländska aktier via en global aktiefond.

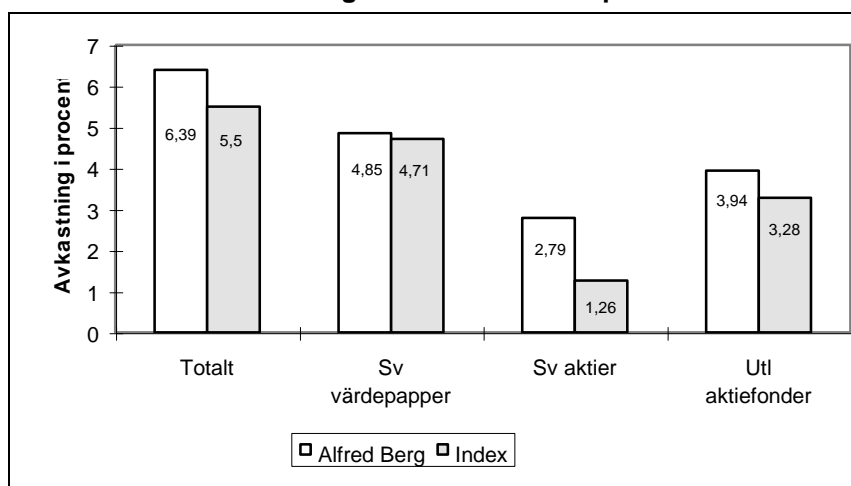
Korta löptider

Under 2000 har Alfred Berg även gjort placeringar i värdepapper med kort löptid till skillnad mot tidigare då man endast gjorde placeringar med långa löptider.

Avkastning

Alfred Bergs portfölj har sedan augusti 1997 till september 2000 ökat i marknadsvärde från 650 mkr till 956 mkr. I det följande jämförs avkastningen med ett vägt index mellan Findatas avkastningsindex (svenska aktier), OMRX-Bond/OMRX-Tbill (värdepapper) samt MSCI Net Mod (utländska aktiefonder)

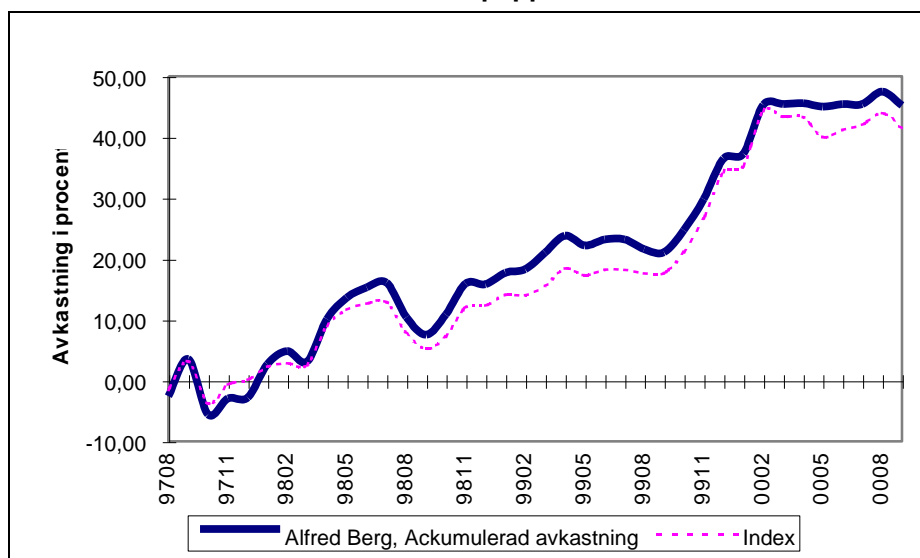
Avkastningen 2000 t o m 30 september

Alfred Bergs portfölj har under perioden januari–september 2000 ökat med 6,39 procent, vilket är högre än det vägda indexet 5,5 procent.

På grund av den svenska börsens nedgång under september har avkastningen på aktier minskat med 7,54 procentenheter sedan förra rapporteringen. Samtidigt har värdet på våra realiserade vinster minskat från 78 mkr till 55 mkr.

Akkumulerad avkastning för svenska och utländska aktier samt svenska räntebärande värdepapper från 9708 till 0009

Alfred Bergs ackumulerade avkastning från starten i augusti 1997 är 45,21 procent, vilket är högre än det vägda indexet som är 41,48 procent.

Totalportföljen

Andelar och medellöptid

Tabellen nedan visar hela portföljens marknadsvärde per 30 september 2000 samt fördelningen mellan räntebärande värdepapper och aktier.

Förvaltare	Marknadsvärde (mkr)	Andel Sv räntebärande (%)	Andel Sv aktier (%)	Andel Utl aktier (%)	Medellöptid (år)
Alfred Berg Ka-					

pitalförvaltning AB	956	71	21	8	2,45
TOTALT	956	71	21	8	2,45
Enligt placeringsreglerna		≤100	≤40	≤12	≤5

Enligt placeringsreglerna får maximalt 40 procent placeras i svenska aktier och maximalt 12 procent i utländska aktiefonder. Av tabellen framgår att svenska aktier utgör 21 procent och utländska aktiefonder utgör 8 procent; placeringsreglerna följs alltså. Medellöptiden, som enligt placeringsreglerna får vara maximalt fem år, är 2,45 år. Även detta ligger klart inom placeringsreglerna.

Verksamhetsuppföljning i bolag och stiftelse

IT Norrbotten AB

IT Norrbotten har under året utformat projektansökningar för nya projekt samtidigt som projektresultaten från föregående verksamhetsperiod spridits bland länets kommuner. Bolagets ansökan om nya strukturfondsmedel behandlades på strukturfondsdelegationens möte den 13 oktober. Av sju inlämnade projektansökningar bifölls två. De återstående ansökningarna måste bearbetas vidare innan beslut fattas av strukturfondsdelegationen.

ALMI Företagspartner Norrbotten AB

I dagsläget rapporterar bolaget verksamhetsstatistik och ekonomi per halvår. Verksamhetsstatistiken bygger på de modeller som ALMI moderbolag utarbetat. För att landstingets skärpta krav på uppföljning ska tillgodoses av ALMI Företagspartner Norrbotten, måste kommande års ägardirektiv skrivas på ett sådant sätt att detta möjliggörs.

Bolagets verksamhetsstatistik för första halvåret visar att fokus för verksamheten till viss del förskjutits. Tidsinsatsen per enskilt kundföretag har ökat och mer tid har lagts på att aktivt söka upp tillväxtföretag. I dag finns inte uppgifter tillgängliga om i vilken utsträckning detta har påverkat bolaget.

Den ekonomiska årsprognosen avviker från budget med 5,2 mkr. Avvikelsen beror på intäkter från företagsanknutna SPP-medel.

Filmpool Nord AB

Den 27 oktober förestår Filmpool Nord galapremiären av långfilmen ”Vingar av glas” som bolaget är medproducent till. Bolagets arbete med att utarbeta en hemsida för musikpedagoger i grund- och gymnasieskolan fortskrider och beräknas vara färdigt i december.

Bolaget har för avsikt att lämna in en ansökan till strukturfondsdelegationens möte i december. I det utkast som föreligger kommer projektets budget för åren 2000–2002 att ligga på 75 mkr.

Filmpool Nord's årsprognos för omsättningen är 16 650 tkr mot budgeterade 25 500 tkr. Detta beror på att beslut om finansiering av projekt har försenats.

Norrbottens Turistråd AB

Antalet gästnätter i Norrbotten har under första halvåret ökat med knappt 6 procent i jämförelse med samma period föregående år. Den totala ökningen

beror främst på en kraftig ökning av antalet gästnätter under vinter- och vårmånaderna.

Under föregående strukturfondsperiod (1996–99) har Norrbottens Turistråd haft rätt att besluta om vilka projekt inom turistnäringen som skulle beviljas Mål 6-medel. Budgeten var 20 mkr. Målet var 200 nyanställningar och en ökad omsättning i branschen till 250 mkr. Utfallet blev 550 nyanställda och en omsättningsökning på 500 mkr. Bolagets ansökan för kommande strukturfondsperiod om ramprogram inom Mål 1 fick dock avslag av strukturfondsdelegationen.

Med anledning av landstingets direktiv för år 2001 fattade Turistrådets styrelse på sitt senaste möte beslut om att varsla bolagets personal om uppsägning.

Länstrafiken i Norrbotten AB

Årsresultatet beräknas till -2 771 mkr jämfört mot budgeterade -5 760 mkr. Förbättringen beror främst på att Rikstrafiken förlängt avtalet för den interregionala trafiken samt att fraktintäkterna från bussgodis beräknas öka kraftigt. Den utökade busstrafiken från Luleå och Boden mot Sunderbysjukhuset har bl a bidragit till att landstingets sjukreskostnader för buss, egen bil och taxi i Luleå och Boden minskat. Kostnadsminskningen beräknas till 2,3 mkr på årsbasis.

Norrbottensteatern

Enligt fastställda direktiv ska 50 procent av Norrbottensteaterns utåtriktade verksamhet inriktas mot barn och ungdom. Den preliminära statistiken för år 2000 visar dock att den totala produktionsvolymen (dvs antal föreställningar/konserter) för barn och ungdom kommer att minska. En bidragande orsak till minskningen är Norrbottensteaterns satsning på det byaprojekt som finansieras via Statens Kulturråd. Denna satsning har inneburit en intern omDispositionering av produktionsresurser.

Som en följd av omorganisationen redovisar Norrbottensteatern ett prognostiserat underskott om ca 300 tkr för år 2000.

Avtal med Luleå tekniska universitet om övertagande av verksamheten Doctum

Landstingsstyrelsen har i Direktiv 2001 fått i uppdrag att ompröva verksamheten med uppdragsutbildning i egen regi. Inriktningen ska vara entreprenadlösning och konkurrensutsättning av verksamheten.

Avtal har nu träffats med Luleå tekniska universitet om övertagande av verksamheten fr o m 1 januari 2001. Verksamheten ska bedrivas under namnet Doctum och ingå som en egen enhet i Institutionen för hälsovetenskap.

Kultur

Uppföljning av kulturinstitutionerna 1999

Samtliga kulturinstitutioner bedriver utåtriktad verksamhet i stora delar av länet. Verksamheterna har visat positiva resultat bl a i form av ökad publik och ökat antal deltagare, föreställningar, konserter och projekt. Inom filmens område befinner sig Filmpoolens verksamhet i ett mycket expansivt skede.

Att bedöma kvalitet och konstnärliga nivåer är mycket komplicerat. Kulturinstitutionerna framhåller hög professionell nivå, kvalitet och god service som viktiga parametrar. Samhällets utveckling med allt mindre resurser och samtidigt en högre konkurrens har också påverkat institutionerna. De måste därför kontinuerligt beakta omvärldens förväntningar och krav när det gäller utbud, service, prissättning etc.

Uppföljningen har grundats på fastställda kriterier för kulturinstitutionerna:

- Barn och ungdom: Samtliga verksamheter har satsat aktivt på barn och ungdom. Hur måttet ”50 procent” ska definieras är dock otydligt, och bör därför förtydligas.
- Självfinansieringsgrad: Självfinansieringsgraden ska vara minst 20 procent, vilket de flesta institutionerna har klarat av.
- Regional verksamhet: Regionala aktivitetsnivån och spridningen varierar mellan de olika verksamheterna, men i ett helhetsperspektiv täcker kulturinstitutionerna tillsammans en betydande andel av regionen med sitt utbud.
- Övriga aktörer: Landstinget satsar 27 procent i verksamheterna medan övriga resurser tillförs på andra sätt. Det innebär att även andra aktörer än landstinget har inflytande över institutionernas verksamhet.
- Resurser till Barents: En allmän synpunkt från de olika verksamheterna är att det nationella och internationella perspektivet är viktigt för verksamheternas utveckling och att kriteriet därför borde utvecklas i framtiden.

Landstingets uppgift i uppföljningsarbetet blir att bedöma verksamheterna i ett helhetsperspektiv, där bedömning av hur institutionerna kompletterar den regionala verksamheten är särskilt viktig.

Institutionerna ska i dialog med kultur- och utbildningsförvaltningen senast 31 december 2000 redovisa en plan för uppföljning av sin verksamhet.

Rapporten Uppföljning av kulturinstitutionerna 1999 finns i sin helhet på förvaltningens hemsida, www.nll.se/kulturochutbildning/rapporter.

Kulturkonsumtionsutredning

Kultur- och utbildningsnämnden har beslutat medfinansiera en utredning som ska spegla norrbottningarnas val och mängd av kulturella upplevelser, visa på den kulturella konsumtionen fördelat på geografiska områden samt kommunala skillnader och likheter. Utredningen omfattar också en kartläggning över hur norrbottningen använder och önskar använda det kulturutbud som finns idag bl a med stöd av Norrbottens läns landsting.

Utredningen kommer att genomföras i ett samarbete mellan landstinget, Kommunförbundet Norrbotten, Länsarbetsnämnden och Länsstyrelsen. Samtliga kommuner i Norrbotten är involverade i undersökningen.

Barents Litteratur Centrum

Barents Litteratur Centrum (BLC) i Överkalix ges i budgetpropositionen ett fast årligt verksamhetsbidrag på 500 000 kr från år 2001. Överkalix kommun bidrar med 100 000 kr och Västerbottens läns landsting med 200 000 kr.

BLC, med sambandscentral i Överkalix och ett nätverk med filialer i Barents-regionen, ska stärka den nordliga identiteten, förbättra förutsättningarna för det litterära skapandet samt sprida litteratur från de olika språkområdena.

Rekrytering av utländsk vårdpersonal

De fyra norrlandstingen kommer att göra en gemensam satsning på rekrytering av sjukvårdspersonal från Tyskland. Arbetslösheten är störst bland sjuksköterskor (13 000) och läkare (10 000), men även tandläkare och paramedicinska grupper har hög arbetslöshet i vissa regioner.

Den 18–19 november genomförs en vårdyrkesmässa vid Nordiska ambassaden i Berlin. Mässan är resultatet av ett samarbete mellan tyska och svenska arbetsmarknadsverket och Landstingsförbundet. Norrbottens läns landsting kommer att delta tillsammans med övriga norrlandsting. Inför Berlin-dagarna kommer respektive förvaltning få i uppdrag att sammanställa konkreta arbetserbjudanden, som sedan annonseras i tysk fackpress. Arbetsmarknadsverket upphandlar flera språkutbildningar runt om i Sverige, där arbetsgivare kommer att kunna avropa platser för personal som anställs från Tyskland.

Förändringen av kvinnosjukvården

Sunderby sjukhus har tagit stafettpippen när det gäller överföringen av BB-, förlossnings- och gynekologiverksamheten från Kalix och Piteå sjukhus till Sunderbyn. Arbetet sker i ett särskilt projekt som organiseras med en styrgrupp under ledning av Tore Öberg och en projektgrupp med representanter från alla tre sjukhusen. Projektgruppen kommer att fokusera på fem områden; förlossning/BB, gynekologi, lokaler, rekrytering och information.

Motsvarande arbete har påbörjats för överföringen från Kiruna sjukhus till Gällivare sjukhus.

Samordning av hälso- och sjukvården sommaren 2001

I direktiven för 2001 har förvaltningarna i uppdrag att inför sommaren 2001 samordna all hälso- och sjukvård i hela länet.

Samverkan sker redan under sommarperioderna mellan förvaltningarna inom ett stort antal områden varje sommar. Exempel på detta finns inom psykiatri, barn, medicin, kirurgi och akutsjukvård, öron-näsa-hals och ögon. Samarbetet sker oftast i form av mottagningar och i viss mån jourer samordnas vid stängning av enheter vid något av sjukhusen eller inom primärvården.

Samverkan innebär också att enskilda patienter remitteras till lämpligt sjukhus beroende på tillfällig kapacitet. Denna samverkan har varit en förutsättning för att den relativt stora sommarneddragning som görs på samtliga sjukhus skall fungera.

Vid den gemensamma planeringen av verksamheten inför sommaren 2001 är inriktningen att samordna verksamheter mellan och inom förvaltningarna. Målet med planeringen är att koncentrera slutenvården vid kusten till Sunderby sjukhus och i Malmfälten till Gällivare sjukhus i så stor omfattning som möjligt.

Inom primärvården finns inte samma möjligheter som inom slutenvården att koncentrera verksamheten till vissa orter. Det goda erfarenheterna från sommarverksamheten inom primärvården i Boden under sommaren 2000 bör därför tas tillvara. I orter med flera vårdcentraler bör verksamheten koncentreras till en eller möjligen två vårdcentraler. Ett annat alternativ är att växelstänga. I övrigt sker liksom tidigare år en neddragning av verksamhet, förutom av distriktssköterskeverksamhet och läkarmottagning som är prioriterade under sommarperioden.

Landstingsstyrelsen har, inför den fortsatta handläggningen av frågan, betonat vikten av att en effektiv samordning görs.

VerksamhetskONSEKVENSER I samband med inflyttningen i Sunderby sjukhus

Luleå-Bodens sjukvårdsförvaltning gjorde i januari 1999 en genomgång av konsekvenserna för verksamheten under inflyttningsperioden till Sunderby sjukhus. För planerade operationer var slutsatsen att man under januari 1999 till mars 2000 i genomsnitt skulle kunna upprätthålla 80 procent av 1998 års produktionsvolym. Behovet av tjänsteköp bedöms till 2 600–2 700 operationer.

Landstingsstyrelsen gav i februari 1999 Luleå-Bodens sjukvårdsförvaltning i uppdrag att sluta avtal med andra sjukhus/vårdgivare för köp av sjukvårdstjänster som behövs för att lindra konsekvenserna av produktionsminskningen i enlighet med de av direktionen uppställda målen. Förvaltning skulle få debitera styrelsen för genomförda tjänsteköp.

Antalet patienter som remitterats till Umeå har under inflyttningsperioden ökat väsentligt. Detta beror på att kapaciteten i Sunderbyn och Boden har varit lägre under inflyttningsperioden än tidigare år. Detta kommer att innebära en ökad regionvårdskostnad år 2000 i jämförelse med full drift av Sunderby sjukhus. Förvaltningen har gjort uppgörelser med övriga sjukhus om tjänsteköp enligt nedanstående fördelning. Detta innebär också att övriga sjukhus debitering av Sunderby sjukhus för köp av sjukvårdstjänster upphör fr o m 1 juli 2000.

Köp av sjukvård i samband med flytten till Sunderby sjukhus	
	Kostnad totalt 1999 och 2000 (mkr)
MR-Piteå (undersökningar)	1,1
Knäproteser Ljungby	0,5
Höftoperationer Kalix	3,2
Knäoperationer Kalix	2,3
Coronarangio	3,5
Sjukresor	0,2
Summa totalt	10,8

Landstingsstyrelsen har godkänt tjänsteköpen godkänns och medgett att kostnaderna får debiteras landstingsstyrelsen när de är upparbetade.

Sunderby sjukhus ska ersätta övriga förvaltningar för coronarangiografier fr o m 1 juli 2000 när åtgärden inte görs vid Sunderby sjukhus.

Investeringsprövningar

Landstingsstyrelsen har godkänt följande investeringar:

- Erikslunds vårdcentral i Boden; ombyggnad för 280 tkr.
- Örnässets vårdcentral; utrustning för 31 350 kr.

Ytterligare yttrande i mål om överklagat fullmäktigebeslut

Landstingsfullmäktiges beslut den 14 juni 2000, § 51:10, om koncentration av förlossningsverksamheten i länet till Gällivare sjukhus och Sunderby sjukhus har överklagats.

Landstingsstyrelsen avgav den 31 augusti 2000 yttrande i målet. Den klagande har därefter inkommit till länsrätten med ett ytterligare en inlaga, som landstinget getts tillfälle att yttra sig över. Landstingsstyrelsen har avgett följande yttrande:

”Den klagande upprepar att ärendeberedningen varit sakligt otillfredsställande och att beslutet är materiellt felaktigt.

Landstingsstyrelsen har i sitt tidigare yttrande redovisat att beredningsplikten har fullgjorts i enlighet med kommunallagens regler. Besvär över kommunala beslut har karaktären av rätts- eller legalitetsbesvär, dvs besvärsmyndigheten kan inte pröva beslutets skälighet eller ändamålsenlighet. Eftersom de argument den klagande utvecklar är av den arten, finner landstingsstyrelsen inte skäl att kommentera dem.

Den klagande hänvisar också till att nya omständigheter tillkommit. Som framgår av 10 kap 10 § kommunallagen får vid prövningen av överklagandet inte beaktas andra omständigheter än sådana som klaganden har hänvisat till före klagotidens utgång. Av det skälet kommenterar landstingsstyrelsen inte heller dessa omständigheter.

Klaganden har inte heller nu anfört något som visar att det överklagade beslutet är olagligt i något av de hänseenden som anges i 10 kap 8 § kommunallagen. Landstingsstyrelsen hemställer därför ånyo att överklagandet lämnas utan bifall.”

Remissyttranden

Följande handläggning planeras för inkomna remisser:

Yttrandet avser (yttrande till)	Senast	Handläggning
Regionalpolitiska utredningens slutbetänkande (Näringsdepartementet)	2001-01-15	Styrelsen 2000-12-06 Fullmäktige 2000-12-19
Betänkandet (SOU 2000:85) Regionalt folkstyre och statlig länsförvaltning (Finansdepartementet)	2001-01-15	Styrelsen 2000-12-06 Fullmäktige 2000-12-19

Beslut

Landstingsstyrelsens rapport till fullmäktige:

Enligt beredningens förslag.

Bilaga

1

Delegationsbeslut

Personaldirektören har förhandlat med SKTF om arvodet för frilanstolkar, varvid överenskommelse träffats (dnr 13-00).

2

Protokoll

Kirunadirektionen

2000-10-10

Primärvårdsnämnderna i Luleå och Boden

2000-10-13